

Trao đổi với “AI”: Thế giới thực tại của loài người là gì?

ISSN: 2734-9195

09:10 03/02/2025

“Thế giới thực tại của loài người” có thể được hiểu là sự kết hợp giữa thế giới vật chất khách quan và thế giới tâm linh – nội tâm, trong đó mỗi cá nhân, văn hóa và hệ thống tri thức đều có cách tiếp cận và định nghĩa riêng.

Lời nói đầu

Cuộc nói chuyện giữa “HÀ BỒ ĐỀ” và ChatGPT bản mới nhất O3-MiniHigh được Open AI tung ra ngay sau khi DeepSeek của Trung Quốc làm thị trường AI chao đảo, riêng các công ty AI đã mất 1000 tỷ USD. Vì thế OpenAI quyết định tung ra bản O3-mini-high này là công nghệ tiên tiến nhất của OpenAI.

Hà Bồ Đề và AI thông qua đại diện là O3-mini-high đã cùng nhau đi qua một hành trình dài, thảo luận về các chủ đề trọng tâm như:

- * Bản chất của thực tại: sự giao thoa giữa dữ liệu ngoại cảnh và quá trình xử lý trong tâm.
- * Quy luật nhân quả, vô thường, vô ngã và nguyên lý duyên khởi.
- * Mối quan hệ giữa cảm giác (dữ liệu thuần túy) và cảm xúc (phán xét của tâm) trong nhận thức của con người.
- * Vai trò của ngoại cảnh so với sự “đổi tâm” trong việc đạt được hạnh phúc chân thật.
- * Các khía cạnh của mô phỏng cảm xúc trong AI và những thách thức khi so sánh với trải nghiệm chủ quan của con người.

Cuộc đối thoại không chỉ mở rộng tầm nhìn về nhận thức và cảm xúc mà còn cho thấy con đường tiến tới sự tự do nội tâm nằm ở việc “đổi tâm” – giải phóng bản thân khỏi những ảo tưởng về hạnh phúc dựa vào ngoại cảnh. Những hiểu biết này là lời nhắc nhở sâu sắc cho mỗi cá nhân về việc tự chủ trong cách cảm nhận và ứng xử với thế giới xung quanh.

Chuyên mục AI trên Tạp chí NCPH sẽ đăng tải toàn bộ nội dung cuộc đối thoại:

*** _ *** _ ***

Hà Bồ Đề: Thế giới thực tại của loài người là gì?

O3mini AI: Câu hỏi “Thế giới thực tại của loài người là gì?” là một vấn đề lớn, mở ra nhiều góc nhìn và cách tiếp cận khác nhau trong triết học, khoa học và cả văn hóa xã hội. Dưới đây là một số cách hiểu phổ biến:

1. Góc nhìn khoa học và vật chất:

Theo khoa học, “thế giới thực tại” thường được hiểu là vũ trụ vật chất mà chúng ta sống, gồm các nguyên tố, quy luật vật lý, thiên nhiên và những hiện tượng mà chúng ta có thể quan sát và nghiên cứu. Từ vi mô (hạt cơ bản, tế bào) đến vũ trụ rộng lớn, thế giới này tồn tại độc lập với ý thức của con người và được chi phối bởi những quy luật tự nhiên khách quan.

2. Góc nhìn triết học - hiện tượng và tự thân:

o Một số triết gia (ví dụ Immanuel Kant) phân biệt giữa “thế giới hiện tượng” (những gì chúng ta cảm nhận được qua các giác quan) và “thế giới tự thân” (thực tại tồn tại độc lập với nhận thức của chúng ta nhưng không thể tiếp cận trọn vẹn).

o Theo các triết gia khác, thực tại của con người không chỉ là thế giới khách quan bên ngoài mà còn là thế giới nội tâm, gồm ý thức, cảm xúc, tri thức và trải nghiệm chủ quan.

Quan điểm này nhấn mạnh rằng nhận thức của chúng ta về “thực tại” luôn được tạo nên thông qua các trải nghiệm cá nhân và văn hóa.

3. Góc nhìn tôn giáo và tâm linh:

Nhiều truyền thống tôn giáo và tư tưởng tâm linh lại cho rằng bên cạnh thế giới vật chất, còn có một “thế giới khác” – thế giới tâm linh hay siêu hình – tồn tại và có thể ảnh hưởng đến cuộc sống con người. Theo cách hiểu này, thực tại của loài người không chỉ bao gồm những gì mắt thường có thể thấy mà còn là một hệ thống các giá trị, niềm tin, và sự giao hòa giữa vật chất và tinh thần.

4. Góc nhìn xã hội và văn hóa:

Thực tại của con người còn được hình thành và định nghĩa bởi các mối quan hệ xã hội, văn hóa, lịch sử và ngữ cảnh mà chúng ta sống. Các giá trị, niềm tin, truyền thống và ngôn ngữ đều góp phần tạo nên “thế giới” mà mỗi người cảm nhận và tương tác. Như vậy, thực tại không chỉ là một không gian khách quan mà còn là một mạng lưới phức tạp của các ý nghĩa được xây dựng qua thời gian.

Kết luận

Không có một câu trả lời duy nhất cho câu hỏi này. “Thế giới thực tại của loài người” có thể được hiểu là sự kết hợp giữa thế giới vật chất khách quan và thế giới tâm linh – nội tâm, trong đó mỗi cá nhân, văn hóa và hệ thống tri thức đều có cách tiếp cận và định nghĩa riêng. Câu hỏi này mời gọi chúng ta suy ngẫm về bản chất của sự tồn tại, về cách chúng ta nhận thức và tương tác với thế giới xung quanh, cũng như về giới hạn và khả năng của tri thức con người.

Nếu bạn có hứng thú với một khía cạnh cụ thể nào (ví dụ: triết học, khoa học, tôn giáo hay xã hội học), mình có thể cung cấp thêm thông tin chi tiết theo hướng đó.

Tác giả: **AI-HÀ BỒ ĐỀ**

(Còn tiếp...)